

موزه هنرهای زیبای پوشکین

تاتیانا پریلوتسکایا

ترجمه ابراهیم نجفی برزگر

موزه هنرهای زیبای پوشکین در شمار غنی‌ترین و پرمایه‌ترین موزه‌های جهان است. نویسنده در مقاله حاضر با نگاه و نگرشی برتافته از مهرآمیزترین ارتباطات هنری و تجسمی، آثار حاضر در موزه را به نقد و معرفی کشانده است. به قولی موزه‌ها مکانتهایی برای عرضه فشرده و مختصر زیبایی‌اند. به راستی موزه پوشکین ایام و ساعات بسیاری را از سوی نگرنده و نگارنده می‌طلبد و در طی مقالاتی چنین کم‌حجم، قلم وقاد باید تا نقاد آسوده و مطمئن از کار تحلیل دقیق آرایه دهد. مقاله را با این انگیزه بخوانیم که عنصر شناخت و آگاهی راهی است بر بیان مکنونات بیننده‌ای مسلط و محیط بر سرتاسر آثار همواره جاودانه موزه هنرهای زیبای پوشکین.

تاریخ موزه هنرهای زیبای پوشکین در مسکو تحقیقاً با رشد و گسترش اندیشه اجتماعی و ادبیات در روسیه سه قرن اخیر ارتباط دارد. اندیشه تأسیس یک موزه هنری ابتدا در نیمه اول قرن هجدهم توسط استادانی از دانشگاه نوینیا مسکو مطرح گردید.

در سال ۱۸۳۱ دو استاد به نام‌های استفان شوریف و میخائیل پوگودین بر روی این پروژه شروع به کار نمودند که توسط شاهزاده «وکلانسکایا» که نویسنده و هنردوست بود، حمایت می‌شد. آن‌ها حمایت بسیاری از اعضای ترقی خواه و مرفه مسکو را دریافت نمودند. گرچه در فضای حاکم که ادامه سرکوب قیام دسامبر سال ۱۸۲۵ محسوب می‌گشت، دولت تزاری با تأسیس این موزه مخالفت نمود. «مردم به نان و کفش احتیاج دارند نه به موزه شما» این سخنان را وزیر امور مالی سرگئی ویتی خطاب به مسئولان سازمان موزه در سال ۱۸۹۵ ایراد کرد.

این موزه تا اوایل قرن بیستم گشایش نیافت. خرید و احداث آن توسط بودجه شخصی اهداکنندگان تأمین گشت که سهم قابل توجهی از آن به وسیله کارخانه‌دار «یورین نجیف مالتسوف» پرداخت گردید. حامی وفادار تأسیس موزه به نام «ایوان تسوتایف» در حدود دو و نیم میلیون روبل برای ساختمان موزه اهدا نمود. گردآوری کارهای هنری و مطالعه درباره مجموعه‌های هنر اروپایی در روسیه با افزایش اهمیت هنر در دانشگاه مسکو ارتباط پیدا می‌کند.

در سال ۱۸۱۶ یک سالن سکه‌شناسی در آن‌جا تأسیس گشت و در سال ۱۸۴۸ یک اتاق به هنرهای زیبا و باستان‌شناسی تعلق گرفت که اولین مجموعه آن کپی‌هایی از مشهورترین مجسمه‌های کلاسیک را شامل می‌شد.

در سال ۱۸۷۵ دپارتمان تاریخ هنر تأسیس گشت. مشهورترین و محترم‌ترین منتقدان هنر زمان به‌اضافه اندیشه برجستگانی چون کارل هرتس، نیکلای،

رومانوف، بوریس ترایف، ولادیمیر مالبرگ، ویکتور لازارف، بوریس وپیر و بسیاری دیگر بر رشد و گسترش آنچه که بعدها موزه هنرهای زیبای پوشکین نام گرفت، تأثیرگذار بود.

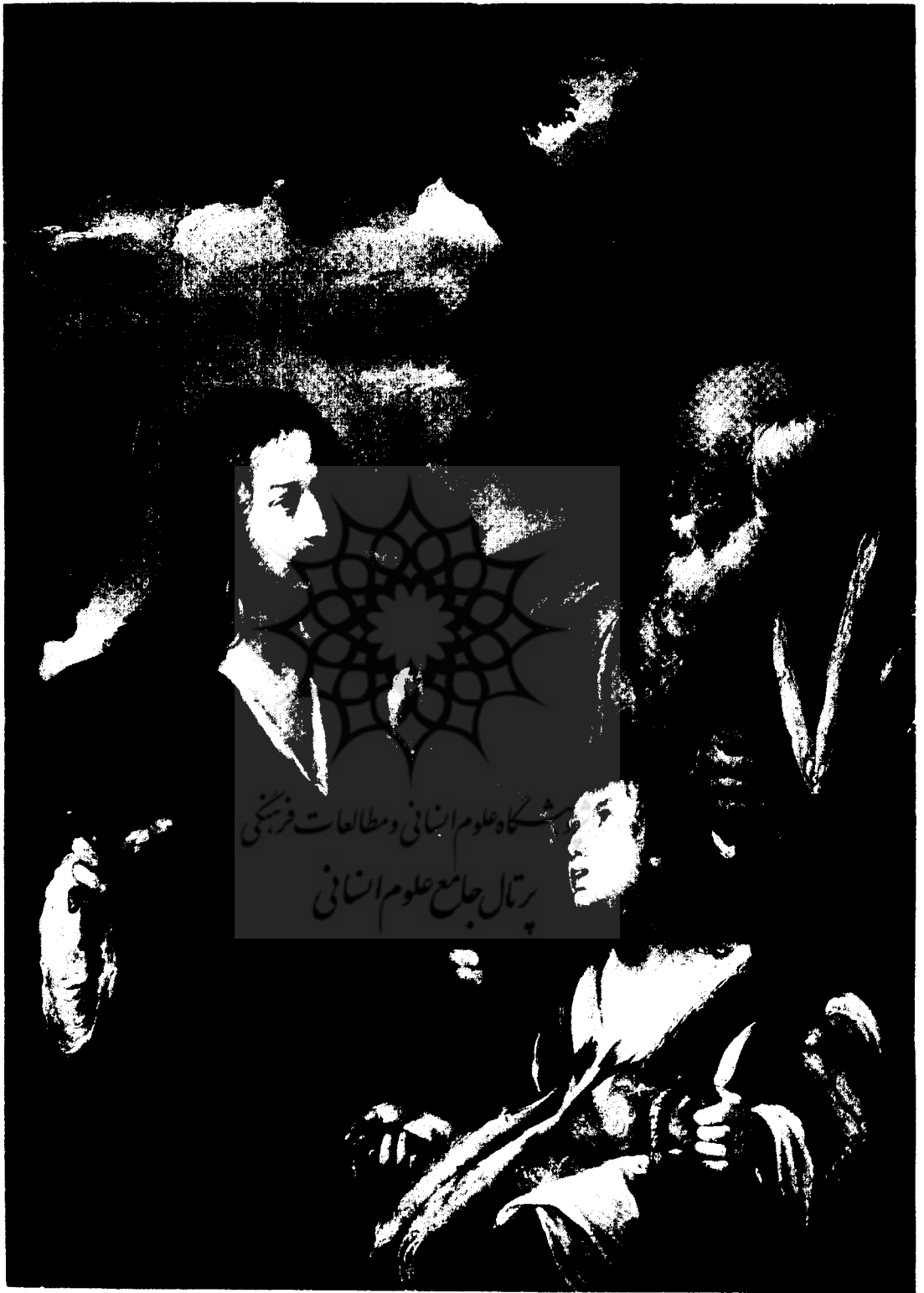
با این‌همه پایه‌گذار حقیقی موزه پروفیسور دانشگاه ایوان تسوتایف بود (۱۸۴۷-۱۹۳۱)، پسر یک روحانی فقیر و روستایی به‌عنوان یک دانشمند شهرت جهانی کسب کرد، صاحب‌نظری توانا در عرصه دانش لغت‌شناسی لاتین.

او به نسل روشنفکران روسی‌بی‌تعلق داشت که اهداف بزرگ زندگی را در دانش و آگاهی مردم می‌دیدند. در مجموع تسوتایف ۲۵ سال از زندگی‌اش را به ساخت موزه هنرهای زیبا و گردهم‌آوردن بیش‌تر دانشمندان برجسته و هنرمندان در آن‌جا اختصاص داد. در ابتدا مجموعه فراهم‌آمده در موزه عمدتاً کپی‌هایی از مشهورترین مجسمه‌ها از تمام دنیا بود. این مجموعه زیر چتر حمایت متخصصان سرشناس موزه شامل دانشمندان مشهور و مدیر موزه برلین «ویلیام وان» بود، مدیر موزه البرتین در (Deresden) جورج ترو، مدیر لوور تفویل هومولی، پروفیسور آنتونیو سگلیانو از دانشگاه ناپل و مدیر موزه مصر در قاهره هنریچ کارل براگج ترتیب یافته بود.

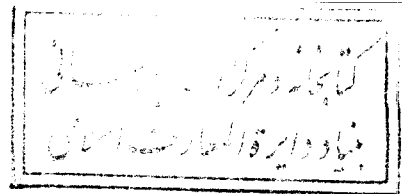
در سال ۱۸۹۷ آکادمی هنر مناقصه‌ای برای ساختن ساختمان موزه اعلام نمود. پروژه برنده به‌وسیله آرشیکتک مسکو «رومان کلین» شخصی که عناصر شرق باستانی را با معماری رنسانس و طرح‌های نئوکلاسیک توأم نمود، اجرا گشت که بارزترین مشخصه آن یکپارچگی سبک داخلی و نمای آن بود.

موزه هنرهای زیبا که اکنون به‌نام شاعر بزرگ آلکساندر پوشکین خوانده می‌شود در ۱۳ ژوئن ۱۹۱۲ برای بازدید عموم گشایش یافت.

قالب‌های بازسازی شده گچی که از روی مجسمه‌های کلاسیک تهیه می‌گشتند، مخصوصاً از

مشاهده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

موزه‌های بزرگ دنیا، در ۱۲ سالن نمایش داده می‌شدند - چندین سالن به مجسمه‌های اروپایی سده‌های میانی و دوره رنسانس اختصاص یافته بود.

این قالب‌ها اولین دوره توسعه موزه را نشان می‌دادند. اگرچه چشم‌انداز جدیدی از توسعه موزه در حال شکل گرفتن بود.

بدین ترتیب، موزه از مشهورترین مصرشناس روسی «ولادیمیر گالینیچف» مجموعه‌ای نفیس از مصنوعات دستی مصر باستان را صاحب شده بود که بالغ بر ۶۰۰۰ نوع می‌گشت.

یک سالن جدید برای معماری معابد مصر و نمایش آن‌ها طراحی شده و ساخته شد. به اضافه آن‌که خزانه موزه همان زمان هم ۹۶ کار از ایتالیایی‌ها و نقاشی‌های «ایتالو کرتن» که در سال ۱۹۰۹ به وسیله دیپلمات روسی «میخائیل شچوکین» به موزه اهدا شده بودند را در اختیار داشت.

تجدید سازمان موزه بعد از انقلاب نقطه عطفی در تاریخ آن بود. برجسته‌ترین رویداد، تأسیس گالری عکس در سال ۱۹۲۴ بود.

کمک به گسترش و آبادانی و رشد بیش‌تر آنچه که در اختیار بود نمونه روشنی از سیاست جدید فرهنگی دولت شوروی به‌شمار می‌رفت.

در سال ۱۹۱۸ یکی از اولین فرامین دولت شوروی مبنی بر ممنوعیت صادرات و فروش خارجی آثار هنری خاص و تاریخی باارزش، انتشار یافت و فرمان دیگری تملک و ثبت و حراست اشیای هنری و باستانی را که در اختیار اعضا و مالکان شخصی و انجمن‌ها بود را دنبال می‌کرد.

شماری از کارهای هنری از مجموعه‌های ملی شده گرفته تا قصرهای تزاری به موزه تأسیس یافته ملحق می‌شدند که می‌توانست از موزه‌های شهرهای مختلف مجموعه‌هایش را تکمیل کند.

نقاشی‌های اروپایی که به دوره روشنگری اشاره

داشت توسط صدراعظم دربار روسیه کنت نیکلای رومیانتسوف و در حدود قرن هجدهم به موزه اهدا شده بود بخش عمده گالری عکس را تشکیل داد.

رومیانتسوف هم‌چنین نسخه‌های خطی قدیمی و اشیای تاریخی و باستانی باقی‌مانده و کتاب‌ها و نسخه‌های خطی را که به بزرگ‌ترین کتابخانه روسیه (کتابخانه لنین در مسکو) تعلق داشت به موزه اختصاص داد.

در میان دیگر روس‌های غربگرا اشخاصی که مجموعه‌های باارزشی را در روسیه فراهم آورده بودند عبارت بودند از: یوزوف، شوفالوف، استودگانف، شرمزوف، آثار مجموعه‌های این اشخاص هم‌اکنون نیز در بسیاری از موزه‌های مسکو، لنینگراد و دیگر شهرهای کشور یافت می‌شود.

در سال ۱۹۲۴ موزه ۱۴۶ نقاشی زیبا را از هلند، آلمان و استادان ایتالیایی دریافت نمود که برای گالری عکس اهمیت ویژه‌ای داشت. این نقاشی‌ها از مجموعه شخصی «دیمی‌تی شوشکین» که بعدها به مقام موزه‌داری گالری ایتالیا منسوب گشت، فراهم گشته بود.

شماری از نقاشی‌های برجسته روغنی، طراحی و کارهای هنری توسط موزه از انجمن‌ها و مکان‌های شخصی خانواده آریستوکرات روسیه از قبیل گاگارین‌ها، مشچرسکی‌ها، بریاتینسکی‌ها از کارخانه‌دارهای بوروکرات و یا بوشگین‌ها و خارابیشنکرها و از اندوخته‌های موزه تاریخ و موزه کرملمین و از گالری تریاکوف در مسکو فراهم شده بود.

در یازدهم نوامبر ۱۹۲۴ دو سالن نمایشگاه جدید بازگشایی شد که به نقاشی‌های هلندی و آلمانی اختصاص داشت و در سال‌های بعد سالن‌هایی برای ایتالیا، اسپانیا و فنلاند به آن‌ها اضافه گشت.

هدایای بعدی از موزه لنینگراد بود.

نخستین مجموعه‌های موزه با بزرگ‌ترین موزه‌های دنیا برابری می‌کرد. تقریباً پانصد نقاشی از هنرمندان

شهرتگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مشهور دنیا از جمله پروگینو، کانالتو، لوکاس، کراچ بزرگ، رامبراند، رابنت، بوسین، موریلو و دیگران قسمت ثابت و همیشگی این مجموعه گشتند.

توسعهٔ بیش‌تر موزهٔ پوشکین به‌علت ظهور جنگ جهانی دوم متوقف گشت. در سال ۱۹۴۱ مجموعه‌ها به شهرهای سیبری منتقل شدند.

اما حتی در خلال بدترین سال‌های جنگ بخشی از مجموعه‌ها به‌علت بمباران تا اندازه‌ای دچار آسیب‌دیدگی شده بودند. در اکتبر سال ۱۹۴۶ ساختمان‌هایی که پیش از جنگ طراحی گشته بودند، به‌طور کامل مرمت شدند.

در این زمان کارکنان بازسازی بسیار وسیعی بر روی نقاشی‌هایی از [Gemäldegalerie dresden] انجام دادند. این نقاشی‌ها به‌وسیلهٔ سربازان شوروی در سرپناهی در اطراف (درسدن) به‌صورت مرطوب یافت شده بودند که از فرط خرابی به مراقبتی کارشناسانه احتیاج داشتند.

این تابلوها بعد از مرمتشان در نمایشگاهی در شوروی قرار داده و در سال ۱۹۵۵ به درسدن بازگردانده شدند.

در سال ۱۹۴۸ گالری عکس مجموعه‌ای دیگر از تابلوهای نقاشی که به نقاشان و هنرمندان فرانسه تعلق داشتند را به‌دست آورد - ۲۸۶ کار هنری که عمدتاً به اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم تعلق داشتند.

این مجموعه از موزهٔ قدیمی هنر مدرن غربی در مسکو که در آن به‌صورت پراکنده زمان نگهداری می‌شدند به موزه‌های مختلف انتقال پیدا کرد. این تابلوها در اصل به مشهورترین مجموعه‌داران هنر در مسکو یعنی سرگه‌ای شوشگین و ایوان مورزوف تعلق داشتند.

گسترش گالری عکس امروزه به‌صورت ابتیاع دولتی و اهدای مردم روسیه و مجموعه‌داران خارجی و هنرمندان ادامه دارد.

فهرست اسامی اهداکنندگان صاحب‌نام، منشی‌ها و دوستان صمیمی عبارتند از: هنری ماتیس، لیدی دلکتروسکی سیوهٔ فرناند لِگِر، نادیا کداسویچ و مجموعه‌داران: مارک گائونویچ و بارون تینسن برنیمزا و هنرمندان راکسول‌کنت، رناتو گتسو، آرماندو پیزونیاتو، دیگو ریورا، آلپاروسیکوروس، فرانسیسکو مسنیا و املیو جرکو و خریدهای اخیر دولتی تهیه گشته‌اند، یعنی از نقاشی‌های اصیل آنتونیو بُردلی، جیاکو مومنزو، کرنلی بابا، زلاتو بوجاچو و دیگران.

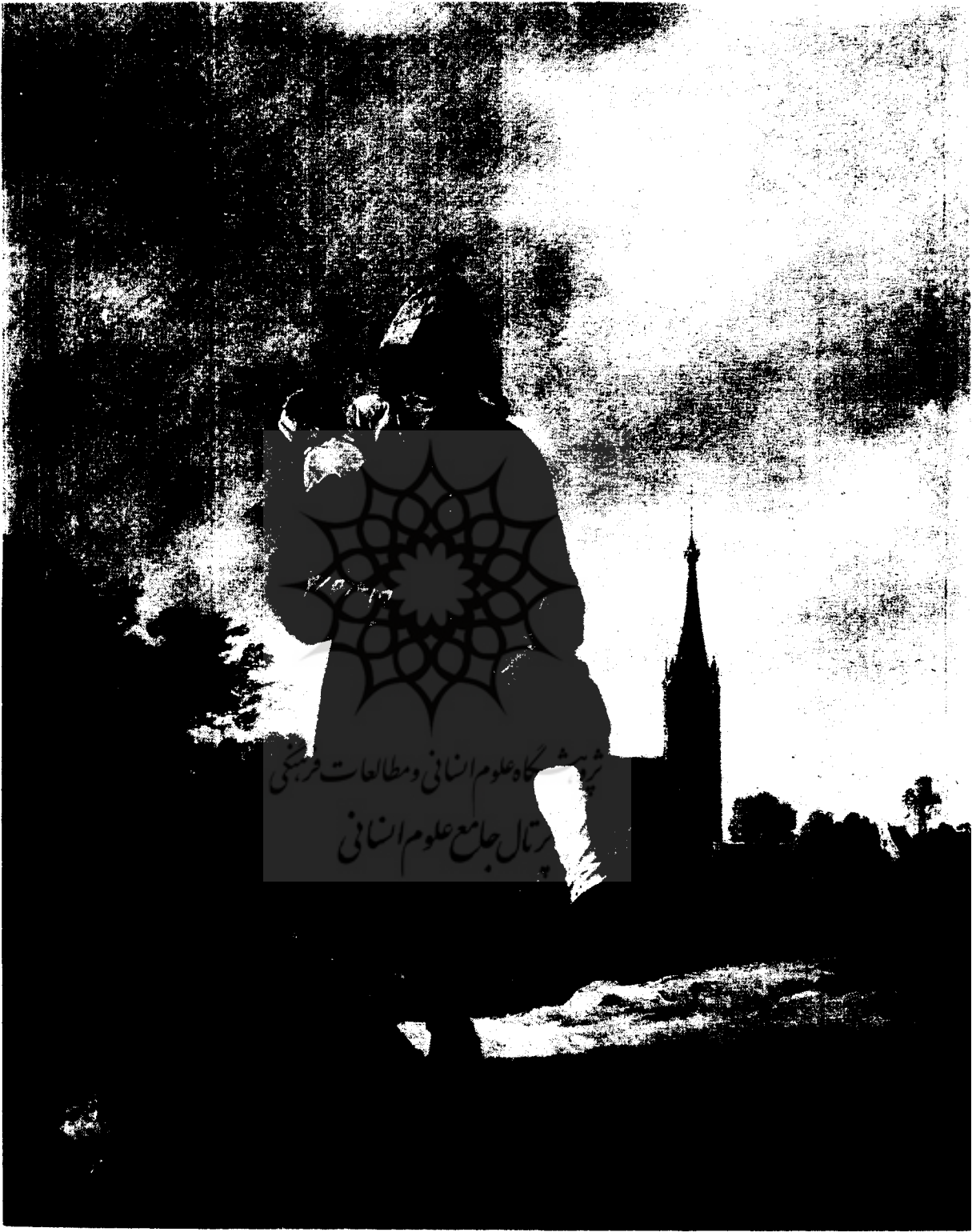
مجموعهٔ موزه اکنون نیم میلیون کار هنری و آثار فرهنگی را در اختیار دارد. از سال ۱۹۱۷ شمار بخش‌ها زیر نظر دولت شوروی ۵۰ برابر بیش‌تر گشته است.

سازمان موزه هر ۵ سال یک‌بار نمایشگاهی از دستاوردهای جدید را ترتیب می‌دهد.

در سال ۱۹۸۷ دپارتمان مخصوصی برای تصاویر اهدایی بازگشایی شد. برای تمدید و ادامهٔ کار نمایشگاه‌ها و به‌دست‌آوردن اتاق‌های دیگر به‌منظور کنسرت و برنامه‌های علمی و تربیتی چندین ساختمان کنار هم از قرن شانزدهم تا قرن نوزدهم به موزه داده شد. در سال ۱۹۶۶ در یک ساختمان اقامتگاه کوچک شخصی یک دیارتیمان حکاکی و طراحی نیز تأسیس گشت که در اولین ربع قرن نوزدهم مثالی بسیار خوب از معماری نئوکلاسیک روسیه محسوب می‌گشت. هدایای مجموعه بالغ بر سیصد و پنجاه هزار کار هنری بود که توسط مردم روس، دولت و استادان خارجی تهیه شده بود.

یکی از بهترین مجموعه‌های نمایشگاه مشهور پاریس - مسکو سال ۱۹۰۰-۱۹۳۰ بود که ابتدا در مجموعه ژرژ پمپیدو در مرکز پاریس گشایش یافت و سپس در سال ۱۹۸۱ به موزهٔ هنرهای زیبا در مسکو انتقال یافت.

امروزه که موزه به‌عنوان یک مرکز ادبی و آموزشی اشتهاز یافته است هر ساله به‌وسیلهٔ بیش از یک میلیون

شماره ۱۳
مجله علمی و پژوهشی
کتابخانه ملی و مطالعات فرهنگی
پژوهشگاه ملی علوم انسانی
پژوهشگاه ملی علوم انسانی

سفر دیدارکننده دارد و مسئولیت پژوهش‌های هنری-تاریخی و اداره کلپ‌های هنر کاربردی را برای جوانان به عهده دارد. جهت تحقق آرزوی ترکیب تمام اشکال هنری، موزه سالانه بیش‌تر ساختمان‌های خود را به جشنواره امروزمین موسیقی سنتی اختصاص می‌دهد. موسیقی‌دان‌هایی از بسیاری کشورها شرکت می‌کنند و جشنواره توسط یک نمایشگاه ویژه سازمان‌یافته همراهی می‌شود. نمایشگاه موزه وقایع تاریخی را بازمی‌نماید که با مجسمه‌ها و کپی‌هایی که هنر دنیای باستانی و سده‌های میانی را نشان می‌دهند شروع می‌گردد و با نقاشی‌هایی از قرن سیزدهم تا قرن بیستم از اروپای غربی و آمریکا پایان می‌گیرد.

نمایشگاه نقاشی با مجموعه‌هایی از پرتره‌های Fayum (دینی) اولین نقاشی‌های گراکوزومان مصری شروع می‌گردد و به وسیله یک گروه کوچک استثنایی از شمایل روم شرقی از قرن چهاردهم تا آخرین دوره توسعه ادبی روم ادامه می‌یابد. شمایل قدیس پانتالئون بزرگ با اندیشه روشن و رنگ‌های اشباع‌شده هم‌چنان قابل توجه و به‌خاطر شکوه و ظرافت و رنگ‌های مهارشده‌اش باارزش است. بیننده می‌تواند رشته روشنی از نقاشی‌های بیش از پنج قرن گذشته ایتالیا را دنبال کند. کارهای جاودانه‌ای از قبیل دو نسخه از مدونا و چایداترونند و تولد شاهدانی برای جذب، ادغام و تفسیر مجدد سنت‌های بیزانس توسط پیزان و فلورنتین هنرمندان اواخر قرن سیزدهم. شکوه تغزل و رنگ‌های برازنده این کارها با احساسی روحانی تأثیرگذار هستند. صفات متمایز فلورنتین-سانیس و وتین و اربابان هنر و ادب قرن چهاردهم هم‌چون می‌می، جیوانی، دی‌بارتولومی، کریستین، سانودی‌پیترو و لورنزو مانوکو. مجموعه نقاشی‌هایی از عصر رنسانس ایتالیا به‌اضافه کارهای استادان کم‌تر شناخته‌شده، بسیاری از حقایق را روشن ساخته است. دو قسمت باقی‌مانده از تصویر چند تخته‌ای می‌تواند جدا از کارهای این دوره به‌وسیله

احساسی متعالی انتخاب شود. تهنیدب شگفت‌آور، معنای مشخص، ریتم کشیده، هارمونی و مشخصات روحانی استادان رنسانس، بارزترین مشخصه می‌باشد. در میان مجموعه بزرگ موزه، نقاشی‌هایی که به سبک منوسیت می‌باشد آثاری از جولیه رومانو، جیوانی باتیستا، نالدینی، فرانسیسکو سالویانی و لورنزو لوتو وجود دارند.

خانواده مقدس همراه تابلوی قدیس یحییای تعمیددهنده مثال‌هایی عالی از سبک منوسیت است. تابلوی کوچک «نامزدی قدیس کاترین» کار پارمیچینیو برای احساس فریبنده، طبیعت ناهمگون با موضوع واقعی که در آن بیان گشته است، سزاوار توجه خاصی است.

فضایی که در مجموعه ایتالیایی نشان داده شده است مربوط به هنر ونیز می‌باشد. «فرود از صلیب» و «تاجگذاری مسیح» اثر سیمادا کترگ لیانو نشان‌دهنده ترکیب چشم‌گیر تصویری شکوهمند همراه عمق و ملایمت رنگ‌هاست.

یکی از بهترین آثار ورونس که در موزه قرار دارد طرح کوچکی از «منیرا» می‌باشد که با رنگین‌کمانی از رنگ‌ها و روش آزاد عمل همراه است. به‌طوری که شخص می‌تواند به آسانی مسیر هنرمندانه نقاشی آبرنگ را ردیابی نماید مانند طرح‌های نیم‌شفاف «دو گناهکار» و «مرگ دیدو» اثر جیوانی باتیستا تیوپولو، استاد نقاشی‌های شکوهمند و به‌یادماندنی قرن هجدهم. در مجموعه تابلوهای غنی از ونیز تابلوهای «ودبوت»، «دبوت‌تال دوجی» و «دریای آدریاتیک» اثر کانالتو (آنتونیو کانل)، شفافیت و زنده‌بودن رنگ‌ها چشم‌گیر می‌باشد.

ریشه نقاشی‌های منظره‌ای ایتالیایی و پیوند آن‌ها با سنت‌های قدیمی و چشم‌اندازهای وسیع گوتیک در تابلوهایی از زندگی قدسین اثر هنرمندان فئه‌دایی دوسو دوسی آشکاراند. گوناگونی و تنوعی که در

پرویش کا علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پہلی جامع علوم انسانی

گرایش‌ها و آرمان‌ها در نقاشی‌های قرن هفدهم و هجدهم ایتالیا دیده می‌شوند در آثاری از هنرمندان مکتب آکادمی از قبیل «توادمی کوکاراسی» و گویدورونی و در آثار پیروان کاراواجیو مانند پیرفرانسیسکو مولا و دومینکو فتی و در هنر ارزشمند دراماتیک برناردو استروزی و آلساندرو ماگناسکو تجلی پیدا کرده است. مجموعه نقاشی‌های اروپای شمالی موزه باگوتیک کهن (Altar Pieces) از آلمان و استادان استرالیایی آغاز می‌گردد. تابلو «باکره و کودک»، «اثر حسادت» کار کوکاس کرانچ کوچک نماینده رنسانس آلمان می‌باشند که با دقت بسیار و ظرافت فراوان رنگ‌آمیزی گشته‌اند. «هجرت به مصر» اثر استاد سوآبین که با حروف A, B شناخته شده است، معرف ملیت و شخصیت هنرمند است.

یکی از مجموعه‌های غنی موزه، هنر قرن شانزدهم هلند می‌باشد. ریزه‌کاری‌های بسیار خوب پرداخت شده و دقت و سنجیدگی در تابلوی «باکره و کودک» اثر ادریان اسنبارن و شخصیت فکور و شاعرانه در «پرتره آنی» و در «دوشس کلوس» کار استاد گمنامی در اوایل قرن شانزدهم، تداوم بهترین سنت‌های مکتب هلندی در قرن گذشته است.

این مجموعه به‌اضافه تابلوهایی از هری منت‌دیت، فردز دفریس و جان بروگل کوچک، شخصی که پیش‌تر در قرن شانزدهم کار می‌کرد و نقاشی‌هایی از قبیل «در بازار» کار یوآنیم بيوکلو و تابلوی «در مغازه ماهی‌فروش» کار پیتر پیترز و دو «پرتره از ادريان توماسکی» به استقبال انواع گوناگونی از نقاشی‌های هلندی و فنلاندی آمدند.

در میان نقاشی‌های قرن هفدهم هلند جایگاه قهرمانان به استاد برجسته پیتر پل روبنس تعلق دارد. ما می‌توانیم حوزه هنری فردی او را در طراحی شگفت‌آور و غنی «طاق پیروزی»، «عروج دوشس بزرگ الیزابلا» یکی از مشهورترین سری‌های آرایش زمینه و تابلوی

کار دینال فردیناند کوچک ارزیابی کنیم.

تابلوی «الهه باده» اثر روبنس مثال کلاسیکی از کمال هنری اوست.

ناتورالیسم پرتکلف و ملیت قوی در پرده‌های نقاشی ژاکوب جردن [مانند] «موجود نیمه‌انسانی در خانه روستایی» به‌اندازه زیادی رنگ و سرزندگی در تابلوی طبیعت بی‌جان «مغازه ماهی‌فروشی» اثر فرانس سیندرز نشان‌دهنده نگاه به سنت‌های روبنس می‌باشد که در تقابل شدید با کارهای عجیب، «سیگاری» و «جستر» اثر دیوید تنی‌یر جوان و با تابلوی رومانیک جان سیرچت به نام «فورد» قرار دارد.

نقاشی‌های هلندی قرن هفدهم در میان مجموعه‌های روسی از زمان پتر کبیر و کارهای ارزشمند موزه به‌وسیله هنرمندان نامدار زمان، عامه‌پسند بودند. در میان آن‌ها نقاشی‌های طبیعت بی‌جان نیز وجود دارند از قبیل نقاشی‌های پیتر کلاز، ویلیام کلام، هدا و جوریان وان‌استریک.

به «طبیعت بی‌جان همراه یک حلزون پوست یک تکه‌ای» اثر ویلیام کاف باید به‌خاطر اصالتش و کیفیت پرداخت آن توجه خاصی مبذول داشت.

ماه‌های غنی رنگ‌ها در صحنه نمایشی روستایی نابلوی ادريان وان استاد و تابلوی شاعرانه «زندگی روزمره» اثر پیتر د هوج و تریورج بزرگ به‌طور واحد طراحی و هم‌آهنگ گشته‌اند. طیف وسیع (Full) اکسپرسیو پنهان در نقاشی‌های منظره‌ای هلندی را می‌توان در تابلوی برفی و متفکرانه «چشم‌انداز والت» در ایچینگ اثر گویان و در فضای «چشم‌انداز گذرلن» اثر فیلیپ گونیک و در «چشم‌انداز اگموندآزی» اثر ایساک وان‌روسیدال مشاهده نمود.

درک عاطفی زندگی توسط تابلوی «بازار پورت» اثر امانوئل دونت با رنگ‌های سبز و روشن به کارهای نقاش بزرگ هلندی رامبراند هایشند وان‌ریجن نزدیک گشته است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

به وسیله تماس‌های شگفت قلم‌مو و یک گنجینه از رنگ‌مایه‌های روشن متمایز گشته است.

تأثیر به‌کاررفته توسط واتیو بر روی هموطنانش از قبیل جین باپتیت، نیکولا لانست و آنتونیو کویلارد، در تابلوی «روستایان زیبا» و جشن‌های شاهانه (fetes galantes) آشکار گشته است.

تابلوی «هرکول و اومفال» اثر فرانسویس بوچر خلق و خوی شگفت‌آور هنرمند را آشکار ساخته است. این تابلو با حرکت آزادانه قلم‌مو و تقریباً به سبک روئیس ولی آشکارا متفاوت از بسیاری از کارهای بوچر در موزه، ترسیم گشته است.

نمایشگاه نقاشی‌های او اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم فرانسه در موزه با تابلوی کوچک اما بی‌نهایت مفصل طراحی‌گشته ژاکوس لوئیس دیوید به‌نام آندروماچ لامنتز، «مرگ هکتور» آغاز می‌گردد. برای این اثر که در سال ۱۷۸۳ کامل گشت دیوید عنوان آکادمیسین را دریافت نمود.

تابلوهای «پرتزه نقاش» و «پرتزه اینگرز به‌عنوان شخص جوان» همراه دیگر نقاشی‌های برجسته، حکایت از رمانتیسم فرانسه می‌کند.

پسرزرق و برقی و طبیعت عجیب و غریب تشدیدگشته در تابلوی آنتونیو جین‌گروسی به‌نام «تشریفات سوارکاری پرنس پوریس یوشوف» و دو مشق کوچک یکی اثر تئودور کالت (به‌نام مشق مدل مرد) و دیگری اثر ایوجن دلاک ریکس به‌نام (بعد از غرق کشتی) مثال‌های بارزی از ترقی بیش‌تر رمانتیسم می‌باشند.

انعکاس رمانتیسم را می‌توان در دیگر مکتب‌های اروپایی یافت برای مثال در نقاشی آزاد جان کانتابل به‌نام دورنمای «هی‌گیت از خلنگ‌زار هامپ‌استد» از مجموعه هنرهای انگلیسی موزه و در تابلوی کاسپر دیوید فردریچ به‌نام «منظره کوه‌ها» که نماینده نقاشی‌های قرن نوزدهم آلمان است.

شش تابلوی شخصی موزه اثر رامبراند که دوتای آن‌ها عبارتند از «مسیح صرافان را از معبد می‌راند» و «شک قدیس توماس» به ابتدای [دوره هنری] او تعلق دارند.

حاشیه پرتزه آدریان وان‌ریجن (۱۶۵۴) بینش عمیق روان‌شناسی و تسلطی کامل را نشان می‌دهد.

شاهکار «آشورها» و «هامان و استر» به‌وسیله کشش عاطفی عالی متمایز گشته‌اند. جو ناراحت‌احساسات متضاد، غم و غصه، خشم و غضب، شک معنوی و عزم و اراده به‌وسیله بهترین کاربرد رنگ، در ضخامت و درخشش رنگ‌ها منتقل می‌شوند.

مطمناً بیش‌ترین مجموعه کامل و ارزشمند گالری نمایشگاه نقاشی‌های فرانسه از قرن هفدهم تا بیستم می‌باشد که با پنج نقاشی از نیکلا پوسن رهبر کلاسیک‌های قرن هفدهم فرانسه شروع می‌گردد.

در کارهای ابتدایی او تابلوی «پیروزی هسبرها بر آمیوریت» که عامل هدایتگر سبک‌های باستانی و مریسم ایتالیایی است هنوز باارزش‌اند.

شاهکارهای ابتدایی پوسن عبارتند از «تیتان»، «ساتیر و نیم‌ف» با آراستگی ظریف و وضوح رنگ‌هایش و تابلوی «رینالدو و آمیدا».

تابلوهای منظره‌های بزرگ‌تر از اندازه‌های طبیعی در دوره بعدی زندگی هنری او مرکز اصلی تلاش‌های خلاق پوسن گشته‌اند که یکی از بهترین مثال‌ها تابلوی «هرکول و کارکوس» می‌باشد. عظمت و دقت نقاشی‌های او از این زمان ساختار دراماتیک عناصر جاودانه جهان را منعکس می‌سازد.

در میان مجموعه موزه پرتزه‌های رسمی از لوئی چهاردهم، و پرتزه شخصی نویسنده و پرفسور فونتالی از توجه خاصی برخوردار می‌باشد. هنر درخشان فرانسه به‌وسیله دو نقاشی از آنتونیو واتیو به‌نام «بیروآک» و «ساتیر روی پیزانس» رایبه گشته است که آکنده از احساسی غم‌انگیز و طنزآلود است. روش نقاشی هنرمند

شیراز: نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

همراه با مجموعه بزرگ دورنماها از استادان مکتب باریزون فرانسه، توجهات مهم و مخصوص معطوف به نقاشی‌های منظره‌ای اثر کامیل کروت می‌گردد، که رشد سبک او را از شفافیت و دقت در اولین تابلو نقاشی او به نام «صبح در ونیز» تا مروراید غبارآلود آخرین نقاشی او به نام «[Chateau de Pierrefonds]» و تابلو «هوای توفانی» ردیابی می‌کند.

با این حال قسمت مشهور مجموعه فرانسه قسمت امپرسیونیست آن می‌باشد؛ امپرسیونیست‌های گذشته و استادان اوایل قرن بیستم در دیگر گرایش‌ها و سبک‌ها که در فرانسه کار می‌کردند. در میان نقاشی‌های کلودمونه هدایتگر سبک امپرسیونیسم تابلو «صرف غذا در علفزار»، شایسته توجه ویژه‌ای، این اثر کار تکراری از تابلوی ازدست‌رفته‌ای می‌باشد که اولین تجربه او در زمینه امپرسیونیست بود. دیگر تابلوی چشم‌گیر نقاشی «بلوار کاپوسین در پاریس» است که در اولین نمایشگاه امپرسیونیست در سال ۱۸۷۴ به نمایش گذاشته شد. یازده نقاشی مونه متعلق به موزه، تمام مراحل زندگی هنری او را دربر می‌گیرد و ایده‌ای جامع از کنترل جسورانه نور و رنگ به توسط استاد را به ما می‌دهد. این آثار در تقابل با پندار شاعرانه و رنگ‌های آرام تابلوی کامیل پیسارو و با تزیین و تمیزی و رنگ‌های کاملاً مرتب‌گشته و ترکیب شفاف نقاشی‌های آلفرد سیسلی قرار دارد.

سه کار از پیر آگوست رنوار، از دوره اوج خلاقیت هنرمند به نام «تصویر برهنه»، «پرتره هنرپیشه چینی ساماری» و «دختران در سایه» از شادی شاعرانه و روحیه‌ای بازیگوش مملو هستند. دیگر نقاشی‌های او در موزه عبارتند از «در باغ»، «زیر درختان مولین گانتی» و شنا در سینی (Seine) که ترکیبی از فضای آزاد خودجوش و رنگ‌آمیزی تزیینی صرف است. «باله» و «صحنه مسابقه اسب‌دوانی» از ادگار دگا از نظر فضای سرد و ارتباط تند برداشت‌های

پیش‌بینی‌نشده زندگی جدید، کم‌تر از سایر آثار امپرسیونیست نمی‌باشند. تابلوی «ژست رقص برای عکاس» در رنگ‌مایه‌های خاکستری شدید نقاشی شده که ارتباط می‌یابد با پیش‌پاافتادگی، مضمون عادی، تمسخر و درکی خوش‌آیند، اما بالاتر از همه سندی است برای آزمایش بی‌عیب و نقص بودن هنرمندی دیگاس.

در میان پانزده اثری که انقلاب در نقاشی محسوب می‌گردند و متعلق به پال کزانی‌اند، تابلو مشهور «طبیعت بی‌جان با هلو و گلابی» به نظر می‌رسد که مانیفیست هنرمند باشد.

بازتاب نقاشی‌های کزانی ادراک صحیح از جهان پیرامون است و آرزوی او تحقق این ادراک به روی بوم‌های رنگ‌روغنی پایدار و تحت تأثیر تغییرات محیط قرارنگرفتن می‌باشد. نقاشی‌های ابتدایی کزانی برای مثال تابلو «جاده پون‌تویر» از نظر رنگ‌آمیزی بسیار شبیه کارهای امپرسیونیست است. تابلو «ساحل مارنی» یک کار پخته است که به وسیله هم‌آهنگی کلاسیک و توازی ترسیم شده است. در شاهکارهای بعدی او (به عنوان مثال تابلوی دورنمای at Aix) سرزندگی ذاتی او از پا درآمده است و انرژی زیادی برده است.

پنج نقاشی موزه کار ونسان وان‌گوک به آخرین سال‌های زندگی او تعلق دارند. در پرتره «دکتر ری» شخص می‌تواند ناهم‌خوانی آشوب‌طلبانه بین ماسک سرد صورت که به سبک هنرهای سنتی ژاپن طراحی‌گشته را همراه ریتم تند تنیده‌شده در پس‌زمینه آرایشی آن احساس کند.

دورنمای «آورس بعد از باران» را دلنگی و شگفتی حاصل از پاکیزگی زمین تازه‌شسته‌شده حومه فراگرفته است که توسط نگاه گذرای هنرمند محض به سکون گسراییده است. رنگ‌های درخشان و آتشین تابلو «تاکستان انگور قرمز در آرلس» تصورات معمولی را به بلایای آسمانی تبدیل می‌کند.

مجله مطالعات فرهنگی
فصلنامه علمی و پژوهشی
علوم انسانی

49
RLEGEI

در میان پانزده نقاشی گوگن در موزه تابلو غم‌انگیز و طنزآلود «کافه آرلس» و مجموعه نقاشی‌های فوق‌العاده جالب توجه «تایتیان»، به‌اضافه تابلو «آیا شما حسود هستید»، «جمع‌آوری میوه‌ها» و «پرواز» (فورد) بسیار برجسته می‌باشند که در آن‌ها ریتم‌های خطی و رنگ‌های عجیب و سنت‌های فولکوریک تمدن غیراروپایی با ابزارهای تزئینی هنر معاصر به‌صورت واحد ترکیب گشته‌اند.

گچ‌رنگ‌های خاموش در کارهای پیر بونارد از جمله «تابستان در نرماندی» و «بهار زودرس در مزرعه» به‌منظور تزئین اقامتگاه شخصی ایوان مورزورف در مسکو به‌کار رفتند و هم‌چنین خصوصیت کارهای شخصی ادوارد ویلارد در تابلوهای «داخل اتاق» و «روی کاناپه» این شیوه جدید را نشان می‌دهد.

در سادگی و ماهرانه‌بودن آرایش رنگ‌های تابلوی آلبرت مارکوت به‌نام «لنگرگاه هون‌فلور» و «گوزن‌دیم در زمستان» انسان می‌تواند احساس کند که برای انواع تابلوهای منظره‌ای سنتی اروپایی در قرن بیستم چشم‌اندازهای جدیدی گشوده شده است.

موزه هم‌چنین نقاشی‌هایی از آندره دراین مربوط به دوره گوتیک را تملک کرد که در آن‌ها رنگ‌های خشک و ساخت ضعیف شکل - همان‌گونه که در نقاشی منظره‌ای‌اش عرضه می‌گشت و انرژی کنترل‌ناپذیر صورت‌های طبیعت را می‌نمایاند - رشد گویا و بالقوه کوبیسم است.

کارهای هنری ماتیس و پابلو پیکاسو مظهر اوج استعدادهای هنری قرن بیستم فرانسه‌اند.

هدهده نقاشی موزه اثر ماتیس از منبع مشترکی هم‌چون اکثر آثار اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم یعنی از مجموعه‌های شوشکین و مورزف تهیه گشته‌اند. به‌علاوه لیدیا دلکتور سکایا چندین اثر هنری و دو تابلو که شخصاً نقاشی کرده بود را به موزه اهدا نمود. نقاشی‌هایی که عمدتاً به سال‌های ۱۸۹۰-۱۹۱۰ مربوط

می‌شدند.

اغلب آب‌رنگ‌های شفاف تابلو «ماهی طلایی» و «دسته‌گلی در گلدان سفید» در کنار پرمایگی و فشردگی تابلو «میوه و مفرغ» قرار گرفته است.

یازده نقاشی از پابلو پیکاسو که در سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۲ کشیده شده‌اند مرحله متفاوتی از تحول در سبک او را عرضه می‌کنند. در تابلوی «پرتره شاعر جیحی سابارتی» و «خانواده سالتیم بانکوئیز» و «یهودی پیر و پسر» موضوع تقدیر اجتناب‌ناپذیر همراه هیجانی فزاینده طنین‌انداز گشته است. تصاویر رمزی مظهر سرنوشت تراژیک بشری است.

اثر بزرگ پیکاسو که در زمان اوج هنری‌اش کشیده شده است، تابلو «دختر روی توپ» می‌باشد که یکی از بهترین آفرینش‌های شاعرانه است، و تقابل ساختارهای حجمی و رنگ‌گرایانه‌اش بر توازن نگران‌کننده قدرت و ضعف، بیگانگی و ارتباط معمولی مردم، امید و غم، چیره گشته‌اند.

در میان کارهای کوبیست او تابلوهای «ملکه ایسابا»، «خانم و عاشق»، «پرتره آمبوریس و ولارد» و «طبیعت بی‌جان با ویولن» انعکاس دنیایی متلاشی‌شده است که اراده و تفکر هنرمند به‌دنبال خلق یک جهان تازه است.

تضاد سنگین حقیقت مصور

نمایشگاه هنر قرن بیستم رشد می‌یابد و مرتباً تغییر می‌کند. کارهایی از «فرناند لیگنار» راکوئل کنت، دیگور بورا، و رناتوگوشو، افزوده شده است. موزه هم‌چنین نقاشی‌ها و مجسمه‌هایی از هنرمندانی مانند زلاتو بوجاجیو از بلغار، کورن علی‌بابا از رومانی، اکسوری دون‌کسوفسکی از لهستان و برت هنر و ویلی سیتی از آلمان را به نمایش گذارده است.

نمایشگاه برای عرضه تصاویری روشن و واقعی از هنر جهان هم‌چنان توسعه می‌یابد.